

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Quantum momenti sit in Decreto I. Sess. IV. Concilij Constantiensis ad probandam Concilij super Papa superioritatem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

Christi verba reductam ex ijs, qui contendunt de Papatu, recipi quisquam possit in certum Papam, cœu indubitatum Cathedræ Apostolicæ posseorem. Cujusmodi status & conditio Papatus erat tempore Concilij Pisani & Constantiensis, usque dum legitimè electus fuit Martinus V. Unde mirum est, Clerum Gallicanum in suo præsentis instituto secundo Decretis Sessionis IV. & V. Synodi Constantiensis, in statu dubi Papatus editis, tantam tribueret auctoritatem, ut per eam contendat, moderari plenam Sedis Apostolicae in rebus spiritualibus potestatem. De quo adeo puncto ex professo agemus in subsequentibus paragaphis.

§. II.

*Quantum momenti sit in Decreto I.
Sess. IV. Concilij Constantiensis ad proban-
dam Concilij super Papâ su-
prioritatem?*

19. Compilatio Actorum Concilij Constantiensis sub tempore Synodi Basileensis à quibusdam eius deputatis facta, refert præ-insinuatum Sess. IV. Constantiensis decretum primum sub hoc tenore. *Hac sancta Synodus Constantiensis, Generale Concilium faciens pro extirpatione præsentis schismatis & unione ac reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris fienda &c. decernit & declarat primò, quod ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitimè Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicae militarem repræsentans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque statutis, vel dignitatibus, etiam Papalis, existat, obedire tenetur in his, que pertinent ad fidem, & extirpationem diuersi schismatis, ac reformationem Generalem Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. In quo decreto vim facere nititur illa Basileensis compilatio per verba; Pro reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. Hæ namque voces videntur respicere etiam verum Papam, cœu Caput Ecclesiæ Dei. Si ergo Concilio Constantensi fas erat, facere Decretum pro reformatione Ecclesiæ in ipso etiam Capite, consequenter videtur hinc evinci, à Synodo Constantensi fuisse prætentâ superioritatem Concilij supra Papam, verum Ecclesiæ Caput.*

20. Verum hujus illationis energia mox evanesceret ex ijs, que tam in via Fætti, quam in via turis proxime deducemus. Primo igitur quoad viam Fætti contraponitur historia Concilij Constantiensis antehac summarie relata, & hic breviter repetenda. Nempe Ioanne XXIII. le subtrahente Concilio, plures equidem ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicanâ deliberabant, celebrare Sess. IV. & in ea statuere, tum quod Concilium Constantiensis habeat potestatem immediatè à Deo, cui etiam Papa teneatur obedire in his, que spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quod Papa cogi posset à Concilio, si obedire contumaciter contempserit. Quia vero hæc non

solum displacebant Nationi Italica, sed & sacro Cardinalium Collegio ad deliberandum oblatæ non fuerant, noluerunt Cardinales à Concilij ad Ioannem XXIII. legatione reduces, Ambassiatorēsque Regis Gallia, venire ad Sessionem, nisi inter alia capitula omittentur secundum, & in primo Decreto non fieret mentio reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris. Quod etiam evictum fuit. Quavis enim, ubi altera die deuentum erat ad Sessionem IV. hæ particulæ de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris needum fuerant letæ in schedula, quam publicare jussus fuerat Cardinalis Florentinus: hic tamen perveniens ad ea verba sublittit, eaque falsa, & propter communem deliberationem addita fuisse, afferuit, sicutque effecit, ut omittentur clausula de reformatione. Neque defunctus manuscripti Codices etiam Gallici, in quibus Decretum primum Sessionis sine clausula de reformatione exhibetur; veluti sunt Manuscripta Parisijs conservata, & ante aliquot annos ex Bibliotheca Thuana ibidem edita, in quibus decreta Sessionis IV. ex speciali Gallia Legatorum relatione exhibentur, & sine mentione illius clausula posteriorum memoriae conseruantur.

Quâ de causâ prò secundo illud primum Sessionis IV. Constantiensis Decretum sub hæ verborum formula accipiendum est: Primo declarat, quod ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitimè Generale Concilium faciens, Ecclesiam militarem repræsentans, potestatem à Christo immediate habet, cui quilibet, cujuscunque statutis, vel dignitatibus, etiam Papalis, existat, obedire tenetur in his, que pertinent ad fidem & extirpationem diuersi schismatis. Probat hæ formula. Tum quia tres Codices manuscripti, continentes Acta Constantiensis Concilij, ab ipsis Notariis conscripta, ex quibus Basileenses Decreta Constantiensia compilârunt, non habent illa verba contenuta in primo Decreto Sess. IV. & ad reformationem Generalem Ecclesiæ in Capite & in membris. Extant insuper quatuor manuscripti Codices continentes gesta indubitate Constantiensis Synodi, quorum duo circa ipsius Constantiensis Concilij tempus conscripti, licet habeant multò plura, quam haec tenus fuerunt edita, nullam tamen in Decreto Sessionis IV. faciunt mentionem de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris. Duo demum Codices, continentes regestum Actorum Constantiensis Concilij, quorum unus circa tempus ipsius Concilij scriptus, spectavit ad Cardinalium Sirletum, alijs antiquo charaktere Italico conscriptus est, tametsi omnia Acta contineant à prima Sessione usque ad electionem Martini V. in Decreto tamen Sessionis IV. nullam faciunt mentionem illius clausula de reformatione in Capite & in membris. Indubitatum igitur est, prædicta verba, que in alijs Codicibus Actorum Constantiensium exhibentur, erronee fuisse à Basileensibus adjuncta Decreto Constantensi Sessionis IV. Tum quia extat adhuc celeberrimus Codex Capranicensis, qui ad usum Cardinalis de Capranica temporibus Concilij Basileensis vi-

detur scriptus, in quo deest illa quoque clausula de reformatione Ecclesie in Capite & in membris. Accedit alius Codex antiquissimus, qui ex Bibliotheca Cardinalis Ludovisi in Bibliothecam Cardinalis Ottoboni migraverat, atque hujus liberalitate in Bibliotheca Vaticana repositus fuit, in quo eadem omnino desiderantur. Testatur denique Schleiermacher, inter omnes manuscriptos Codices Constantiensis Synodi, quos magno numero viderit, nullum se reperiisse, in quo verba illa habeantur, prater unum, in quo Tabellarius, cum originale difficultate charactere exaratum est, & ita descripsit ex impressis Codicibus, & verba illa contra fidem Originalis manuscripti, Decreto primo Sessionis IV. Constantiensis adjunxit. Quibus ita constitutis, satis elucet, Decretum primum Constantiense Sessionis IV. restringi ad tempus schismatis, scilicet evanescere argumentum ex compilatione Basileensem, claufulam illam de reformatione Ecclesie in Capite & in membris indebet intrudentium, desumptum ad probandam Concilij Constantiensis prætensionem de Concilij super Papam etiam certum auctoritate.

Sed ad ea, qua Iuris sunt, progrediendo, pro tertio lubeat percontari, quomodo Concilium Constantiense pro statu Papa dubi poterit pretendere esse immediatè à Christo? Etenim ex Matth. 18. constat, Concilium Oecumenicum non confidere, nisi sit congregatum in nomine Christi, sive vicarii Christi auctoritate, non nisi penes certum Papam subsistente.

Verum dicere omnino oportet, quod Synodus Constantiensis cum veritate asseverabit, suam potestatem esse immediatè à Christo. Indubitatum namque est, potestatem Episcopalis characteris esse immediatè à Christo, in eoque radicatum esse jurisdictionem Pastoralem, nuncupari solitam radicalem, in Corpus Christi mysticum, nempe fideles, potestatem spiritualem, seu Ecclesiasticam: ad quam Paulus Apostolus Actorum 20. volebat intentos esse universos Ecclesie Præfules dendo: Attende vobis, & universo Gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei. In quantum ergo character Episcopalis immediatè à Christo seu principali Causa collatus, intrinsecum ac essentialiter habet ordinem ad Corpus Christi mysticum, in tantum Spiritus sanctus in vi ipsius Episcopalis characteris posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei: quemadmodum etiam character Sacerdotalis etenus protenditur super Corpus Christi mysticum, quatenus importat potestatem absolvendi a peccatis fori penitentialis propriam. At vero haec ipsa Sacerdotalis a peccatis absolvendi potestas in ordine ad peccata mortalia, ut fortius valeat luum effectum, indiget quidem attuali seu formali per Episcopum, vel Papam concedendam jurisdictionem, & tamen absque hujus delegatione seu collatione specifica, pro casu necessitatis prodire potest in effectum valida abolutionis moribundo impendendæ. Sic proinde pastoralis in charactere Episcopali radicata potestas ex intrinsecè natura sua etenus

respicit Corpus Christi mysticum, sanguine Christi redemptam Ecclesiam, ut in ordine ad attuale sui exercitum, secundum viam ordinariam indigeat aliquâ sui morali attuazione per jurisdictionem formalem & proximam à Pâ derivabilem faciendâ. Nihilominus vi ejusdem characteris Episcopalis ex natura sua intrinsecè respiciens Corpus Christi mysticum, siue ex substantiali sua habitudine ordinati ad univeralis Ecclesie Bonum publicum, in casu extraordinaria necessitatibus, quæ maximè urget, dum nullum nocitum Ecclesie sanctorum Caput Oecumenicum, pro tunc resultat obligatio providendi publico Ecclesia Bono. Unde vi ejusdem characteris Episcopalis, & in hoc radicata gubernativa erga Christi Ecclesiam potestatis, à Christo immediate competit Episcopis libera & expedita facultas ad proficiendum in casu publica necessitatis fidelibus, Ecclesie que sanctæ in ijs, quæ fidem ac extirpationem schismatis, arque Capitis certi provisionem concernunt. Quia proinde Generalis quadam Episcoporum illo Christi charactere insignitorum, & in vi hujus characteris à Spiritu sancto ad Ecclesie sanctæ regimen ordinatorum Congregatio representabatur in Synodo Constantiensi, ad schismatis, fideique errorum extirpationem coadunata, rectè dicitur fuisse congregata legitimate in Spiritu sancto, à quo scilicet omnes illi Episcopi ad Ecclesie regimen, ejusque Bonum publicum erant ordinati. Quare Synodi istius potestas erat immediate à Christo, utpote coalecens ex Episcoporum pro publico Ecclesie sanctæ Bono, nempe heresum ac schismatis extirpatione ibi aggregatorum in unum collatis, a Christo eu Causa primaria, una & Spiritu sancto immediate promanantibus characteribus.

S. III.

*Quantum valeat Decretum Sessionis V.
Concilij Constantiensis ad probandam Concilij
super Papa superioritatem?*

Hoc Decretum ita se habet: Declarat Synodus, quod ipsa in Spiritu sancto legitime congregata, Concilium Generale faciens, & Ecclesiam Catholicam representans, potestatem à Christo immediate habet, cui quilibet, cujuscunque statu, vel dignitatis, etiam Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesie in Capite & in membris. Item declarat, quod quicunque, cujuscunque conditionis, statu, dignitatis, etiam Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut preceptis hujus sacrae Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij Generalis legitime congregatis, super præmissis, seu ad ea pertinentibus factis, vel faciendis obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condigne penitentia subjecatur, & debite puniatur, etiam ad alia Iuris remedias, si opus fuerit, recurendo.

Hinc pro primo obicit Maymbourgus. Posito, verba illa: Et ad reformationem Ecclesie in Capite, & in membris, non contineri in De-

creto 52. 46 seq.